

21983A0312(01)

12.3.1983

JURNALUL OFICIAL AL COMUNITĂȚILOR EUROPENE

L 67/3

PROTOCOL

privind protecția Mării Mediterane împotriva poluării de origine terestră

PĂRȚILE CONTRACTANTE LA PREZENTUL PROTOCOL,

FIIND PĂRȚI la Convenția privind protecția Mării Mediterane împotriva poluării, adoptată la Barcelona la 16 februarie 1976,

DORIND să pună în aplicare articolul 4 alineatul (2) și articolele 8 și 15 din convenția menționată anterior,

CONSTATÂND intensificarea rapidă a activităților umane din zona Mării Mediterane, în special în domeniile industrializării și urbanizării, precum și creșterea sezonieră a populației în zonele de coastă din cauza turismului,

RECUNOSCÂND pericolul pe care poluarea de origine terestră îl reprezintă pentru mediul marin și sănătatea umană și problemele grave provocate de aceasta în multe ape de coastă și estuare fluviale ale Mării Mediterane, cauzate în special de evacuarea unor deșeuri menajere sau industriale netratate, insuficient tratate sau eliminate în mod inadecvat,

RECUNOSCÂND diferența dintre nivelurile de dezvoltare a diferitelor state de coastă și ținând seama de imperativele economice și sociale din țările în curs de dezvoltare,

HOTĂRÂTE să adopte, în strânsă cooperare, măsurile necesare pentru protecția Mării Mediterane împotriva poluării de origine terestră,

AU CONVENIT CELE CE URMEAZĂ:

Articolul 1

Părțile contractante la prezentul protocol (denumite în continuare „părți”) iau toate măsurile adecvate pentru a preveni, a reduce, a combate și a ține sub control poluarea în zona Mării Mediterane, provocată de deversări din râuri, unități de coastă sau emisare sau provenind din orice altă sursă terestră de pe teritoriile lor.

- (a) zona Mării Mediterane delimitată la articolul 1 din convenție;
- (b) apele dinspre uscat până la linia de bază de la care se măsoară lățimea mării teritoriale și care se întind până la limita apelor dulci, în cazul cursurilor de apă;
- (c) mlaștinile sărate care comunică cu marea.

Articolul 2

În sensul prezentului protocol:

- (a) „convenția” reprezintă Convenția privind protecția Mării Mediterane împotriva poluării, adoptată la Barcelona la 16 februarie 1976;
- (b) „organizație” reprezintă organismul menționat la articolul 13 din convenție;
- (c) „limita apelor dulci” reprezintă locul din cursul de apă în care, în timpul mareelor joase și în perioadele în care debitul de apă dulce este redus, gradul de salinitate crește simțitor ca urmare a prezenței apei de mare.

Articolul 3

Zona în care se aplică prezentul protocol (denumită în continuare „zona protocolului”) cuprinde:

Articolul 4

- (1) Prezentul protocol se aplică:
 - (a) evacuărilor poluante din surse terestre aflate pe teritoriul părților și care ajung în zona protocolului, în special:
 - direct, deversate în mare prin emisare sau prin deversări pe coastă sau de pe coastă;
 - indirect, prin râuri, canale sau alte cursuri de apă, inclusiv cursuri de apă subterane, sau prin șuvoaie;
 - (b) poluării de origine terestră transportate prin atmosferă, pe baza condițiilor care urmează a fi definite într-o anexă adițională la prezentul protocol, acceptată de părți în conformitate cu dispozițiile articolului 17 din convenție.
- (2) Prezentul protocol se aplică de asemenea evacuărilor poluante care provin din structuri artificiale fixe amplasate pe mare, aflate sub jurisdicția unei părți și utilizate în alte scopuri decât explorarea

și exploatarea resurselor minerale ale platoului continental, ale fundului mării sau ale subsolului acesteia.

Articolul 5

(1) Părțile se obligă să elimine în zona protocolului poluarea de origine terestră cu substanțele enumerate în anexa I la prezentul protocol.

(2) În acest scop, părțile elaborează și pun în aplicare, în comun sau individual, după caz, programele și măsurile necesare.

(3) Aceste programe și măsuri includ în special standarde comune de emisie și standarde de utilizare.

(4) Standardele și calendarele pentru punerea în aplicare a programelor și a măsurilor care urmăresc să elimine poluarea de origine terestră se stabilesc de către părți și se reexaminează periodic, din doi în doi ani, dacă este necesar, pentru fiecare dintre substanțele enumerate în anexa I, în conformitate cu dispozițiile articolului 15 din prezentul protocol.

Articolul 6

(1) Părțile se obligă să reducă în mod riguros în zona protocolului poluarea de origine terestră cu substanțele sau din sursele enumerate în anexa II la prezentul protocol.

(2) În acest scop, părțile elaborează și pun în aplicare, în comun sau individual, după caz, programe și măsuri adecvate.

(3) Evacuările fac în mod strict obiectul eliberării unei autorizații de către autoritățile naționale competente, cu luarea în considerare în mod corespunzător a dispozițiilor prevăzute în anexa III la prezentul protocol.

Articolul 7

(1) Părțile elaborează și adoptă progresiv, în cooperare cu organizațiile internaționale competente, orientări și, după caz, norme sau criterii comune privind, în special:

- (a) lungimea, adâncimea și poziția canalizărilor utilizate pentru emisarele de pe coastă, luând în considerare în special metodele folosite pentru tratarea prealabilă a efluenților;
- (b) cerințele speciale privind efluenții care necesită o tratare separată;
- (c) calitatea apei de mare folosite în scopuri specifice, necesară pentru protejarea sănătății umane, a resurselor vii și a ecosistemelor;

(d) controlul și înlocuirea treptată a produselor, instalațiilor și proceselor industriale și de alt tip care provoacă o poluare considerabilă a mediului marin;

(e) cerințele specifice privind cantitățile de substanțe evacuate, enumerate în anexele I și II, concentrația acestora în efluenți și metodele de deversare a acestora.

(2) Fără a aduce atingere dispozițiilor articolului 5 din prezentul protocol, aceste orientări, norme sau criterii comune iau în considerare caracteristicile ecologice, geografice și fizice locale, capacitatea economică a părților și nevoia acestora de dezvoltare, nivelul existent de poluare și capacitatea reală de absorbție a mediului marin.

(3) Programele și măsurile prevăzute la articolele 5 și 6 se adoptă ținând seama, în vederea aplicării lor treptate, de capacitatea de adaptare și reconversie a instalațiilor existente, de capacitatea economică a părților și de nevoia lor de dezvoltare.

Articolul 8

În cadrul dispozițiilor și programelor de monitorizare prevăzute la articolul 10 din convenție și, după caz, în cooperare cu organizațiile internaționale competente, părțile inițiază, cât mai repede posibil, activități de monitorizare continuă pentru:

- (a) evaluarea sistematică, în măsura în care este posibil, a nivelurilor de poluare de-a lungul coastelor acestora, în special în ceea ce privește substanțele sau sursele enumerate în anexele I și II și furnizarea periodică de informații în acest sens;
- (b) evaluarea efectelor măsurilor adoptate, în aplicarea prezentului protocol, în vederea reducerii poluării mediului marin.

Articolul 9

În conformitate cu articolul 11 din convenție, părțile cooperează în măsura în care este posibil în domeniile științifice și tehnologice legate de poluarea din surse terestre, în special în ceea ce privește cercetarea cu privire la admisiile, căile de propagare și efectele substanțelor poluante, precum și la elaborarea unor noi metode de tratare, reducere și eliminare a acestora. În acest sens, părțile depun eforturi în special pentru:

- (a) a face schimb de informații științifice și tehnice;
- (b) a coordona programele lor de cercetare.

Articolul 10

(1) Părțile, acționând direct sau cu ajutorul organizațiilor regionale sau al altor organizații internaționale competente sau în mod bilateral, cooperează în vederea elaborării și, în măsura în care este posibil, a punerii în aplicare a unor programe de asistență pentru țările în curs de dezvoltare, în special în domeniul științei, al educației și al tehnologiei, în vederea prevenirii poluării de origine terestră și a efectelor nocive ale acesteia asupra mediului marin.

(2) Asistența tehnică include, în special, formarea personalului științific și tehnic, precum și achiziția, utilizarea și producerea de echipament adecvat de către țările respective în condiții avantajoase care urmează a fi stabilite de părțile în cauză.

Articolul 11

(1) În cazul în care există riscul ca evacuările provenind dintr-un curs de apă care traversează teritoriile a două sau mai multe părți sau care constituie o frontieră între acestea să provoace poluarea mediului marin din zona protocolului, părțile în cauză, respectând, fiecare în ceea ce o privește, dispozițiile prezentului protocol, sunt invitate să coopereze în vederea asigurării aplicării depline a acestuia.

(2) O parte nu poate răspunde pentru o poluare care provine de pe teritoriul unui stat care nu este parte contractantă. Cu toate acestea, partea contractantă în cauză depune toate eforturile pentru a coopera cu statul menționat anterior astfel încât să facă posibilă aplicarea deplină a protocolului.

Articolul 12

(1) Având în vedere dispozițiile articolului 22 alineatul (1) din convenție, în cazul în care există riscul ca poluarea de origine terestră provenind de pe teritoriul unei părți să prejudicieze în mod direct interesele uneia sau mai multor părți, părțile în cauză, la cererea uneia dintre ele sau a mai multora, procedează la consultări în vederea identificării unei soluții satisfăcătoare.

(2) La cererea oricăreia dintre părțile în cauză, chestiunea este inclusă pe ordinea de zi a următoarei reuniuni a părților, organizată în conformitate cu articolul 14 din prezentul protocol; reuniunea poate formula recomandări în vederea ajungerii la o soluție satisfăcătoare.

Articolul 13

(1) Părțile se informează reciproc, prin intermediul organizației, cu privire la măsurile adoptate, la rezultatele obținute și, după caz,

la dificultățile întâmpinate în punerea în aplicare a prezentului protocol. Procedurile de culegere și prezentare a acestor informații se stabilesc în cadrul reuniunilor părților.

(2) Aceste informații includ, printre altele:

- (a) datele statistice privind autorizațiile acordate în temeiul articolului 6 din prezentul protocol;
- (b) datele rezultate din monitorizarea continuă prevăzută la articolul 8 din prezentul protocol;
- (c) cantitățile de poluanți deversate de pe teritoriile lor;
- (d) măsurile adoptate în conformitate cu articolele 5 și 6 din prezentul protocol.

Articolul 14

(1) Reuniunile ordinare ale părților au loc în același timp cu reuniunile ordinare ale părților contractante la convenție organizate în temeiul articolului 14 din convenție. Părțile pot organiza de asemenea reuniuni extraordinare în conformitate cu articolul 14 din convenție.

(2) Obiectivele reuniunilor părților la prezentul protocol sunt, în special:

- (a) să vegheze la punerea în aplicare a prezentului protocol și să examineze eficiența măsurilor adoptate, precum și oportunitatea adoptării unor alte măsuri, în special sub formă de anexe;
- (b) să revizuiască și să modifice, după caz, oricare anexă la prezentul protocol;
- (c) să elaboreze și să adopte programe și măsuri în conformitate cu articolele 5, 6 și 15 din prezentul protocol;
- (d) să adopte, în conformitate cu articolul 7 din prezentul protocol, orientări, norme sau criterii comune în orice formă convenită de părți;
- (e) să formuleze recomandări în conformitate cu articolul 12 alineatul (2) din prezentul protocol;
- (f) să examineze informațiile prezentate de părți în aplicarea articolului 13 din prezentul protocol;
- (g) să îndeplinească, după caz, oricare alte funcții în aplicarea prezentului protocol.

Articolul 15

(1) Reuniunea părților adoptă, cu o majoritate de două treimi, programele și măsurile de reducere sau de eliminare a poluării de

origine terestră prevăzute la articolele 5 și 6 din prezentul protocol.

(2) Părțile care nu pot accepta un program sau anumite măsuri informează reuniunea părților cu privire la dispozițiile pe care intenționează să le adopte în privința programului sau a măsurilor în cauză, înțelegându-se că aceste părți pot în orice moment să își dea acordul cu privire la programul sau la măsurile adoptate.

Articolul 16

(1) Dispozițiile convenției privind orice protocol se aplică prezentului protocol.

(2) Regulamentul de ordine interioară și regulamentul financiar adoptate în conformitate cu articolul 18 din convenție se aplică prezentului protocol, cu excepția cazului în care părțile la acesta convin altfel.

(3) Prezentul protocol este deschis spre semnare, la Atena din 17 mai 1980 până la 16 iunie 1980 și la Madrid din 17 iunie

1980 până la 16 mai 1981, de statele invitate la Conferința plenipotențiarilor statelor de coastă din regiunea mediteraneană privind protecția Mării Mediterane împotriva poluării de origine terestră, organizată la Atena în perioada 12 - 17 mai 1980. Este deschis, de asemenea, semnării până la aceleași date de către Comunitatea Economică Europeană și de către orice grupare economică regională similară, având cel puțin un stat membru care este stat de coastă din zona Mării Mediterane și care exercită competențe în domeniul de aplicare a prezentului protocol.

(4) Prezentul protocol se supune ratificării, acceptării sau aprobării. Instrumentele de ratificare, acceptare sau aprobare se depun la guvernul Spaniei, care își asumă funcția de depozitar.

(5) De la 17 mai 1981, prezentul protocol este deschis aderării pentru statele menționate la alineatul (3), pentru Comunitatea Economică Europeană și pentru orice grupare prevăzută la alineatul menționat anterior.

(6) Prezentul protocol intră în vigoare în a treizecea zi de la data depunerii a cel puțin șase instrumente de ratificare, acceptare sau aprobare sau de aderare la protocol de către părțile menționate la alineatul (3) din prezentul articol.

DREPT CARE subsemnații, pe deplin autorizați de guvernele lor, au semnat prezentul protocol.

Încheiat la Atena, în a șaptesprezecea zi a lunii mai a anului o mie nouă sute optzeci, într-un singur exemplar în limbile arabă, engleză, franceză și spaniolă, cele patru texte fiind deopotrivă autentice.

ANEXA I

- A. Următoarele substanțe, familii și grupe de substanțe sunt enumerate, fără o ordine a priorității, în sensul articolului 5 din protocol. Acestea au fost selectate în principal pe baza următoarelor lor caracteristici:
- toxicitate;
 - persistență;
 - bioacumulare.
1. Compuși organohalogenati și substanțe care pot forma astfel de compuși în mediul marin ⁽¹⁾;
 2. Compuși organofosforici și substanțe care pot forma astfel de compuși în mediul marin ⁽¹⁾;
 3. Compuși organostanici și substanțe care pot forma astfel de compuși în mediul marin ⁽¹⁾;
 4. Mercur și compuși ai mercurului;
 5. Cadmiu și compuși ai cadmiului;
 6. Uleiuri uzate de lubrifiere;
 7. Materiale sintetice persistente care pot pluti, se pot scufunda sau pot rămâne în suspensie și care pot afecta orice utilizare legitimă a mării;
 8. Substanțe care au proprietăți cancerigene, teratogene sau mutagene dovedite, în mediul marin sau prin intermediul acestuia;
 9. Substanțe radioactive, inclusiv deșeurile acestora, dacă evacuările lor nu respectă principiile protecției împotriva radiațiilor, astfel cum sunt definite de organizațiile internaționale competente, luând în considerare protecția mediului marin.
- B. Prezența anexă nu se aplică evacuărilor care conțin substanțele enumerate în secțiunea A în cantități inferioare limitelor definite în comun de părți.

⁽¹⁾ Cu excepția celor care sunt inofensivi din punct de vedere biologic sau care se transformă rapid în substanțe inofensive din punct de vedere biologic.

ANEXA II

- A. Următoarele substanțe, familii și grupe de substanțe sau surse de poluare, enumerate fără o ordine a priorității în sensul articolului 6 din prezentul protocol, au fost selectate în special pe baza criteriilor folosite în anexa I, luând în același timp în considerare faptul că în general sunt mai puțin dăunătoare sau sunt mai ușor neutralizate prin procese naturale și de aceea afectează în general zone de coastă mai limitate.
1. Următoarele elemente și compuși lor:

1. zinc	6. seleniu	11. staniu	16. vanadiu
2. cupru	7. arsenic	12. bariu	17. cobalt
3. nichel	8. antimoniu	13. beriliu	18. talii
4. crom	9. molibden	14. bor	19. telur
5. plumb	10. titan	15. uraniu	20. argint
 2. Biocide și derivați ai acestora care nu sunt prevăzuți în anexa I.
 3. Compuși organici ai siliciului și substanțe care pot forma astfel de compuși în mediul marin, cu excepția celor care sunt inofensivi din punct de vedere biologic sau care se transformă rapid în substanțe inofensive din punct de vedere biologic;
 4. Țiței și hidrocarburi de orice origine;
 5. Cianuri și fluoruri;
 6. Detergenți care nu sunt biodegradabili și alte substanțe tensioactive;
 7. Compuși anorganici ai fosforului și fosfor elementar;
 8. Microorganisme patogene;
 9. Evacuări termice;
 10. Substanțe care au un efect nociv asupra gustului și/sau mirosului produselor destinate consumului uman derivate din mediul acvatic și compuși care ar putea genera astfel de substanțe în mediul marin;
 11. Substanțe care au, direct sau indirect, un efect advers asupra conținutului de oxigen din mediul marin, în special cele care pot produce eutroficare;
 12. Compuși acizi sau bazici a căror compoziție și cantitate pot compromite calitatea apelor marine;
 13. Substanțe care, deși nu sunt de natură toxică, pot deveni nocive pentru mediul marin sau pot afecta orice utilizare legitimă a mării din cauza cantităților în care sunt evacuate.
- B. Controlul și limitarea strictă a evacuărilor de substanțe menționate la secțiunea A se pun în aplicare în conformitate cu anexa III.
-

ANEXA III

În vederea eliberării unei autorizații pentru evacuarea deșeurilor care conțin substanțele menționate în anexa II sau la secțiunea B din anexa I la prezentul protocol se iau în considerare în mod special, după caz, următorii factori:

A. *Caracteristicile și compoziția evacuarilor*

1. Tipul și mărimea sursei de deșeuri (de exemplu: proces industrial);
2. Tipul de evacuare (origine, compoziție medie);
3. Starea deșeurilor (solidă, lichidă, nămol);
4. Cantitatea totală (volum evacuat în fiecare an, de exemplu);
5. Modul de evacuare (continuă, intermitentă, cu variații sezoniere, etc.);
6. Concentrațiile constituenților principali, ale substanțelor enumerate în anexa I, ale substanțelor enumerate în anexa II și ale altor substanțe, după caz;
7. Proprietățile fizice, chimice și biochimice ale deșeurilor.

B. *Caracteristicile constituenților evacuarilor în ceea ce privește caracterul lor nociv*

1. Persistența (fizică, chimică, biologică) în mediul marin;
2. Toxicitatea și alte efecte nocive;
3. Acumularea în materiale biologice sau sedimente;
4. Transformarea biochimică din care rezultă compuși nocivi;
5. Efecte adverse asupra conținutului și echilibrului de oxigen;
6. Sensibilitatea la transformările fizice, chimice și biochimice și interacțiunea în mediul acvatic cu alți constituenți ai apei de mare care ar putea produce efecte biologice sau de altă natură, nocive din punct de vedere al utilizărilor enumerate la secțiunea E.

C. *Caracteristicile locului de deversare și ale mediului marin receptor*

1. Caracteristicile hidrografice, meteorologice, geologice și topografice ale zonelor de coastă.
2. Localizarea și tipul evacuării (emisar, canal, evacuare etc.) și situarea în raport cu alte zone (cum ar fi zone de agrement, zone de depunere de icre, pepiniere și zone de pescuit, zone conchilicole) și cu alte evacuări.
3. Diluția inițială atinsă la punctul de deversare în mediul marin receptor.
4. Caracteristicile de dispersie, cum sunt efectele curenților, ale mareelor și ale vântului asupra transportului orizontal și asupra amestecării verticale.
5. Caracteristicile apei receptoare în ceea ce privește condițiile fizice, chimice, biologice și ecologice ale zonei de evacuare.
6. Capacitatea mediului marin receptor de a primi deșeurile evacuate fără efecte nedorite.

D. *Disponibilitatea tehnologiilor legate de deșeuri*

Metodele de reducere și de evacuare a deșeurilor ar trebui alese pentru efluenții industriali, precum și pentru apele reziduale menajere ținând seama de disponibilitatea și fezabilitatea:

- (a) proceselor alternative de tratare;
- (b) metodelor de reutilizare sau de eliminare;
- (c) alternativelor de eliminare pe uscat;
- (d) tehnologiilor de reducere a deșeurilor.

E. *Posibila deteriorare a ecosistemelor marine și a utilizărilor apei de mare*

1. Efectele asupra sănătății umane provocate de impactul poluării asupra:
 - (a) organismelor marine comestibile;

- (b) apelor pentru scăldat;
 - (c) esteticii.
2. Efectele asupra ecosistemelor marine, în special asupra resurselor biologice, a speciilor pe cale de dispariție și a habitatelor vulnerabile.
 3. Efectele asupra altor utilizări legitime ale mării.
-